

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 29. septembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Aldis Laviņš un Gunārs Kusiņš,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] un [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 177/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2013. gada 17. septembra noteikumu Nr. 891 „Noteikumi par saimnieciskās darbības ierobežojumiem, par kuriem pienākas kompensācija, tās izmaksas nosacījumiem, kārtību un apmēru” (turpmāk – Noteikumi Nr. 891) 6.2.1. apakšpunktu un Ministru kabineta 2015. gada 7. aprīļa noteikumu Nr. 171 „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.–2020. gada plānošanas periodā” (turpmāk – Noteikumi Nr. 171) 62.1. apakšpunktu (turpmāk kopā – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. panta otrajam un trešajam teikumam, un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzējiem par spēkā neesošu no spēkā stāšanās brīža.

2. Noteikumu Nr. 891 6.2.1. apakšpunkts noteic kompensāciju 157 euro apmērā par hektāru meža zemēs, ja aizliegta jebkāda mežsaimnieciskā darbība.

Savukārt Noteikumu Nr. 171 62.1. apakšpunkts paredz, ka atbalsta apmērs par vienu hektāru atbalsttiesīgās platības, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir 160 *euro*, ja ir aizliegta mežsaimnieciskā darbība, aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību augstāka juridiska spēka normām. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma, tam pievienotajiem dokumentiem un Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka ar Valsts meža dienesta ģenerāldirektora (datums) lēmumu (numurs) Pieteikuma iesniedzējiem piederošajā nekustamajā īpašumā izveidota mikrolieguma teritorija (apmērs) hektāra platībā, nosakot saimnieciskās darbības ierobežojumus. Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka gadījumos, kad personas īpašumā liegta vai ierobežota saimnieciskā darbība, normatīvie akti vides jomā nosaka kompensāciju apmēru – attiecībā uz Pieteikuma iesniedzējiem saskaņā ar apstrīdētajām normām kompensācijas apmērs būtu 157 *euro* vai 160 *euro* par hektāru. Savukārt apstrīdētās normas aizskarot tiem Satversmes 105. panta otrajā un trešajā teikumā noteiktās pamattiesības, jo tās

paredzot noteikt faktiski radītajiem zaudējumiem neatbilstošu kompensācijas apmēru.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa noteic, ka vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama vienīgi šajā likumā norādītajos gadījumos. Satversmes tiesa ir atzinusi: ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī vairāku normatīvo aktu normas, kas regulē savstarpēji cieši saistītus tiesību jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2008. gada 29. jūlija lēmumu par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr. 75/2008*).

Noteikumi Nr. 891 un Noteikumi Nr. 171 regulē vienu un to pašu tiesību jomu. Apstrīdētajās normās ir noteikts kompensācijas apmērs par aizliegumu meža zemēs veikt mežsaimniecisko darbību. Tādējādi no pieteikuma ir gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētās normas regulē savstarpēji cieši saistītus tiesību jautājumus un to satversmības izvērtēšana vienas lietas ietvaros varētu veicināt lietas vispusīgu un ātru izskatīšanu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa noteic, ka persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Satversmes tiesas likumā ietvertā subsidiaritātes principa mērķis ir nodrošināt, lai tiesa, izskatot lietu pēc būtības, vispirms izmantotu tās rīcībā esošās juridiskās metodes Satversmei atbilstoša rezultāta sasniegšanai. Tiesību normu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām savas kompetences robežās vērtē ne tikai Satversmes tiesa, bet arī citas tiesas, tostarp arī administratīvajai tiesai lietas izskatīšanas ietvaros ir kompetence izvērtēt piemērojamo tiesību normu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām (*sk. Satversmes tiesas 2019. gada 7. oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2018-19-03 15.1. punktu*).

No Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka Administratīvās rajona tiesas tiesnesis (datums) nolēmis pieņemt Pieteikuma

iesniedzēju pieteikumu par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora (datums) lēmuma (numurs) atcelšanu daļā. Pieteikums iesniegts par lēmumu, ar kuru nolemts noteikt mikroliegumu un mikrolieguma buferzonu īpaši aizsargājamās putnu sugas aizsardzībai Pieteikuma iesniedzējiem piederošajā nekustamajā īpašumā.

Satversmes tiesas kolēģija secina, ka Pieteikuma iesniedzējiem ir iespējas aizstāvēt savas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, proti, tiesvedību administratīvajā tiesā. Pieteikuma iesniedzēji ir uzsākuši tiesvedības procesu administratīvajā tiesā par mikrolieguma izveidošanu, un tiesa attiecīgo lietu vēl nav izspriedusi.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] un [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 177/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova